

CONSILIUL JUDEȚEAN BRAȘOV
MUZEUL „CASA MUREȘENILOR” BRAȘOV

ȚARA BÂRSEI
revistă de cultură

BRAȘOV
2007

ȚARA BĂRSEI (fondată în 1929)
Revistă de cultură editată de
Muzeul „Casa Mureșenilor” Brașov
Piața Sfatului nr. 25, cod 500025
Tel./fax: 0268-477864
e-mail: casa_muresenilor@yahoo.com
<http://www.muzeulmuresenilor.ro>

Colectivul de redacție: Valer Rus – redactor responsabil
Carmen Andrei
Ovidiu Savu
Mihai-Gavril Gorbonov
Cristina Seitz

Tipărit la:
S.C. GRAPHICA PRINT S.R.L.
Brașov, 500015 - str. Cerbului 26
Tel.: 0744 300505, 0722 210146
Tel./Fax: 0268 410146
www.graphicaprint.ro

Corectura: Carmen Andrei

ISSN 1583-3119

Autorii își asumă responsabilitatea pentru afirmațiile cuprinse în lucrările lor.

CUPRINS

Simpozion „125 de ani de la nașterea geografului Nicolae Orghidan” – 17 noiembrie 2006

<i>Simpozion. Opera lui N. Orghidan</i>	7
Șerban DRAGOMIRESCU <i>Un cărturar brașovean uitat – Nicolae Orghidan (1881-1967)</i>	9
Bogdan-Florin POPOVICI <i>Începuturile învățământului geografic la Brașov</i>	13
Miron FLOREA <i>Reprezentanți ai Școlii brașovene de geografie din ultimul veac</i>	21
Nicolae BĂCĂINȚAN <i>Nicolae Orghidan – Geograf al regiunii Brașovului</i>	24
Wilfried E. SCHREIBER <i>Actualitatea concepției lui Nicolae Orghidan asupra genezei văilor transversale din România</i>	27
Lucian BADEA <i>Un gând pentru Nicolae Orghidan</i>	31

Sesiunea științifică de comunicări „Țara Bârsei” – „Diversitate culturală în Transilvania secolelor XVIII-XXI” – 18-19 aprilie 2007

Istorie

Caius DOBRESCU <i>„Chestiunea transilvană” în secolul XXI: educația democratică și regândirea identităților colective</i>	34
Mariana BORCOMAN <i>Evoluția școlilor și situația învățământului din Scaunul Rupea</i>	45
Sanda-Maria BUTA <i>Apariția primelor publicații periodice românești în Transilvania</i>	53
Loránd MÁDLY <i>Brașovul și activitatea politică a sașilor ardeleni în deceniul neoabsolutist</i>	61
Iosif-Marin BALOG <i>Habitatul și arhitectura rurală în Transilvania în noul context economic din a doua jumătate a secolului al XIX-lea – interferențe și modernizare</i>	66
Ioan PRAOVEANU <i>Evoluția economiei unor așezări din Țara Bârsei în secolele XVIII-XIX, în context european</i>	76
Valer RUS <i>Românii în unele manuale maghiare din a doua jumătate a secolului al XIX-lea</i>	80

Bianca PURICE	
<i>Tipografia A. Mureșianu</i>	84
Gernot NUSSBÄCHER	
<i>Entomologul Friedrich Deubel (1845-1933)</i>	88
Gherghina BODA	
<i>Colecționari transilvăneni din a doua jumătate a secolului al XIX-lea</i>	92
Ana-Maria POP	
<i>Multiculturalism etnic – factor particularizant al regiunii Țara Bârsei</i>	98
Carmen-Florentina OLTEANU	
<i>Viața spirituală a evreilor brașoveni reflectată în presa brașoveană românească interbelică</i>	108
Gheorghe FARAON	
<i>Valer Literat, părintele Muzeului făgărașean</i>	116
Marin POP	
<i>Aspecte privind activitatea asociațiilor culturale sălăjene în primii ani după Marea Unire (1919-1924)</i>	121
Lucia BUNACIU	
<i>Un om de seamă: dr. Joe Gherman</i>	131
Mihaela VOINEA	
<i>Valențe postmoderne ale școlii românești actuale</i>	138

Artă

Elena BĂJENARU	
<i>Icoana pe sticlă din Țara Făgărașului și sursele iconografice</i>	142
Radu POPICA	
<i>Tradiție și inovație în arta transilvăneană – cazul pictorului brașovean Hans Bulhardt</i> ...	151
Veronica BODEA-TATULEA	
<i>Hans Mattis-Teutsch – artist universal</i>	160
Gabriel STAN	
<i>Kron-Art Gallery, o inițiativă particulară în diversitatea culturală a Brașovului</i>	163

Muzică

George VOICESCU	
<i>Valentin Greff Bakfark, compozitor și lautist brașovean</i>	168
Steffen SCHLANDT	
<i>Daniel CRONER – preot și compozitor brașovean al secolului al XVII-lea</i>	174
Lucia BUNACIU	
<i>Compozitorul Iacob Mureșianu (1857-1917) și politica sa culturală</i>	178
Petruța-Maria MĂNIUȚ	
<i>Iacob Mureșianu – 150 de ani de la naștere</i>	182
Constantin CATRINA	
<i>Paul Richter și Orchestra orașenească (Stadtkapelle) din Brașov</i>	186
Claudia POP	
<i>Melosul popular – sursă inepuizabilă de inspirație în creația lui Tiberiu Brediceanu</i>	196

Petre-Marcel VÂRLAN	
<i>Contribuții la cunoașterea compozitorului brașovean Tudor Ciortea</i>	202
Liliana IACOBESCU	
<i>Compozitoarea brașoveană Ana Szilágyi</i>	208
Mihai-Gavril GORBONOV	
<i>„Casa muzicii” la Brașov – evaluări preliminare</i>	214

Literatură

Andrei BODIU	
<i>Orașul din memorie</i>	224
Mariana-Virginia LĂZĂRESCU	
<i>Ștefan Baciu – Poet, memorialist, traducător</i>	227
Adrian LĂCĂTUȘ	
<i>Tradiție, autonomie și realizare de sine în Die Stadt im Osten de Adolf Meschendörfer</i>	238
Rodica ILIE	
<i>Diversitate artistică și ideologică în avangarda românească.</i>	
<i>Fenomenul „alogen” evreiesc</i>	242
Ruxandra IVĂNCESCU	
<i>Transilvania și literatura fantastică (de la Bram Stoker la Ștefan Agopian)</i>	248
Romulus BUCUR	
<i>Scris, corp, moarte. Despre limbaj la ultimul Gheorghe Crăciun</i>	252

Concursul de poezie „Andrei Mureșanu” – 12 iunie 2007

Iulia-Dorina STANCIU	255
Iulia COMȘA	256
Sânziana MARDALE	257
Lista autorilor	259